

Trước cổng trời

Giữa hai bên vách đá
Mở ra một khoảng trời
Có gió thoảng, mây trôi
Cổng trời trên mặt đất?

Nhìn ra xa ngút ngát
Bao sắc màu cỏ hoa
Con thác réo ngân nga
Đàn dê soi đá suối
Giữa ngút ngàn cây trái
Dọc vùng rừng nguyên sơ
Không biết thực hay mơ
Ráng chiều như hơi khói...

Những vạt nương màu mật
Lúa chín ngập lòng thung
Và tiếng nhạc ngựa rung
Suốt triền rừng hoang dã
Người Tày từ khắp ngã
Đi gặt lúa, trồng rau
Những người Giáy, người Dao
Đi tìm măng, hái nấm
Vạt áo chàm thấp thoáng
Nhuộm xanh cả nắng chiều
Và gió thổi, suối reo
Ấm giữa rừng sương giá.

Nguyễn Đình Ảnh**Chú thích:**

Nguyên sơ: Vẫn còn nguyên vẻ tự nhiên như lúc ban đầu.

Vạt nương: Mảnh đất trồng trọt trải dài trên đồi, núi.

Triền: Dải đất thoải ở hai bên bờ sông hoặc hai bên sườn núi.

Sương giá: Sương lạnh buốt (vào mùa đông).

Nội dung chính: Bài thơ ca ngợi vẻ đẹp thơ mộng của thiên nhiên vùng núi cao Tây Bắc và cuộc sống thanh bình, hòa thuận, hăng say trong lao động của đồng bào các dân tộc.

Câu 1 (trang 81 sgk Tiếng Việt lớp 5 tập 1):

Vì sao địa điểm tả trong bài thơ được gọi là "cổng trời"?

Trả lời:

Địa điểm tả trong bài thơ được gọi là "cổng trời" vì đó là một đèo cao giữa hai vách đá, từ đây có thể nhìn thấy cả một khoảng trời lộ ra, có mây bay, có gió thoảng, tạo cảm giác như đó là cổng để đi lên trời...

Câu 2 (trang 81 sgk Tiếng Việt lớp 5 tập 1):

Em hãy tả lại vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên trong bài thơ?

Trả lời:

Từ cổng trời nhìn xa, qua làn sương khói mờ ảo ta thấy cả một không gian rục rỡ, con thác réo mãi không ngừng, như giọng kể, như khúc hát ngân nga của núi rừng. Nơi dòng suối dào lê soi bóng, lúc chín ngọt như mật. Trong buổi chiều yên ả, sương giá của màn đêm bắt đầu lấn xuống, rung trong không gian là tiếng nhạc ngựa, gió thổi đưa vào không trung bao la...

Câu 3 (trang 81 sgk Tiếng Việt lớp 5 tập 1):

Trong những cảnh vật được miêu tả, em thích nhất cảnh vật nào? Vì sao?

Trả lời:

Em thích nhất là hình ảnh đứng ở cổng trời, trước mắt như mở ra một không gian vô tận, gió thoảng, mây trôi, con người thật nhỏ bé và thiên nhiên thật hùng vĩ.

Hoặc

Trong bức tranh thiên nhiên được miêu tả, em thích nhất cảnh:

Những vật nướng màu mật

Lúa chín ngập lòng thung

Bức tranh đó vừa gợi lên màu sắc, báo hiệu một mùa màng tốt tươi vừa gợi lên cuộc sống ấm no, thanh bình vùng núi cao.

Câu 4 (trang 81 sgk Tiếng Việt lớp 5 tập 1):

Điều gì đã khiến cho cánh rừng sương giá như ấm lên?

Trả lời:

Cánh rừng sương giá như ấm lên bởi có hình ảnh sinh hoạt và lao động của con người, ai nấy tất bật, rộn ràng với công việc: người Tày từ khắp ngã đi gặt lúa, trồng rau; người Giáy, người Dao đi tìm măng, hái nấm; tiếng xe ngựa vang lên suốt triền rừng hoang dã; những vật áo chàm nhuộm xanh cả nắng chiều.